

เห็นหยากไย่

ลอยไปลอยมา

ทางะปอด

หรือไ้

ปอดครับ ที่เราอาจรู้สึกเหมือนมองเห็นหยากไย่ จุดดำ หรือใยแมงมุมลอยไปในตาข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้ง 2 ตา สาเหตุเกิดจากการเสื่อมของน้ำวุ้นในลูกตา ทำให้เกิดตะกอนขึ้นในน้ำวุ้นลูกตา ตะกอนเหล่านี้จะลอยไปมาในน้ำวุ้นลูกตา ถ้าลอยมาบังตำแหน่งที่แสงเข้าตา ก็จะทำให้เราเห็นเป็นเงาส่ายหายากไย่หรือลอยไปมาในตาของเรา สำพั้งโรคน้ำวุ้นลูกตาเสื่อมไม่มีอันตรายใดๆ แต่อาจเป็นสาเหตุของจอประสาทตาฉีก ซึ่งอาจทำให้ตาบอดได้

อาการเห็นหยากไย่ลอย เกิดจากสาเหตุใดบ้าง

ผู้ที่มีอาการเห็นเงาคล้ายแมลงบินมา อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น

1. น้ำวุ้นลูกตาเสื่อม ซึ่งเป็นสาเหตุที่พบได้มากที่สุด ไม่ต้องรักษาอะไร แต่ควรตรวจจอประสาทตาว่ามีส่วนประกอบประสาทตาผิดปกติหรือไม่ ถ้ามีต้องรักษา โดยการยิงแสงเลเซอร์ เพื่อบดก้อนจอประสาทตาลอก ไม่เมื่อยหยอดให้อาการเห็นหยากไย่หายไป

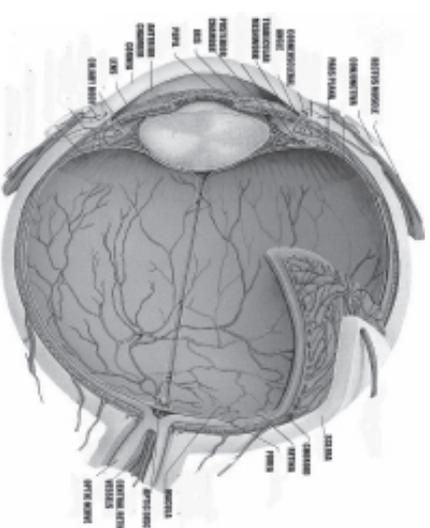
2. เลือดออกในน้ำวุ้นลูกตา จากสาเหตุต่างๆ เช่น โรคน้ำตาลในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือดและโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ จะรักษาโดยการผ่าตัด แต่ไม่เมื่อยหยอดให้หายไป

3. การอักเสบในลูกตา รักษาโดยลิบทาตาเหตุของการอักเสบในและรักษา ถ้าเป็นการอักเสบแบบไม่ติดเชื้อ รักษาโดยใช้ยาต้านทานและยาหยอดตาจำพวกสเตียรอยด์ แต่ส่วนใหญ่พั้งผิดที่เกิดขึ้นในน้ำวุ้นลูกตาซึ่งทำให้มีอาการเห็นหยากไย่จะไม่มีอาการหายดีเท่ายาไป

โรคน้ำวุ้นลูกตาเสื่อมเป็นอย่างไร

จะขอทบทวนคร่าวๆ เกี่ยวกับระบบกายวิภาคของลูกตาก่อน โดยดูจากรูปรวมไปด้วยจะเข้าใจง่ายขึ้น ปกติตาจะมองเห็นเช่น แสงจากวัตถุส่องผ่านกระจกตา (cornea) น้ำในช่องลูกตาด้านหน้า (anterior chamber) แก้วตา (lens) น้ำวุ้นลูกตา (vitreous) และจอประสาทตา (retina) ตามลำดับ จากนั้นจะส่งสัญญาณประสาทส่งไปตามเส้นประสาท (optic nerve) เข้าสู่สมองแปลเป็นการรับรู้ภาพจริงๆ

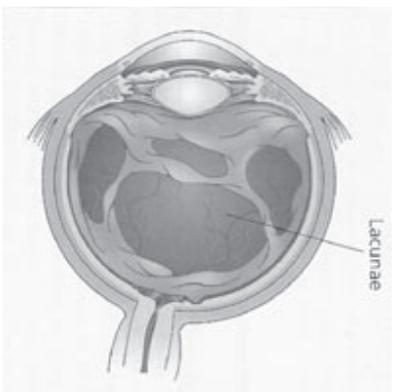
ที่นี้บางคนโดยเฉพาะผู้ที่สูงอายุมาก (ภาวะนี้พบน้อยกว่า 10% ในคนอายุน้อยกว่า 50 ปี แต่พบได้กว่า 60% ในคนอายุมากกว่า 70 ปี), ผู้ที่มีสายตาสั้นมาก, ผู้หญิง, คนที่ไม่ใส่เลนส์แก้วตา, สีกาหรือสีในลูกตา หรือ

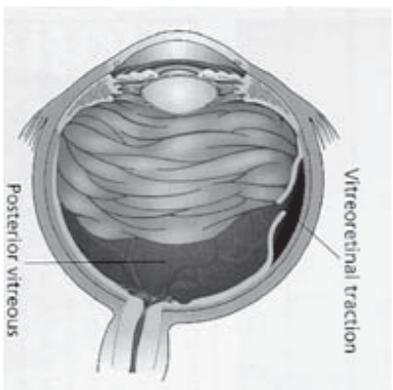
รูปกายวิภาคของลูกตา

เคยมีประวัติการกระแทกที่ตาอย่างรุนแรง จะเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเสื่อมลงในส่วนของน้ำวุ้นลูกตาขึ้นมาได้ โดยจะเริ่มด้วยมีการเปลี่ยนสภาพจากน้ำวุ้นลูกตาและจอประสาทตา ประกอบกับน้ำวุ้นลูกตา เกิดการแยกตัวกันของน้ำวุ้น ความหนาแน่นเพิ่มขึ้นเกิดมีเส้นใยของคอลลาเจนที่หนาขึ้นมาได้ เส้นใยเหล่านี้จะลอยไปมาในน้ำวุ้นลูกตา ถ้าลอยมากตำแหน่งที่แสงผ่านเข้าตาจะทำให้เราเห็นเป็นเงาคล้ายหยากไย่หรือลอยไปมาในตาของเรา ซึ่งมักจะเห็นได้ชัดเจนตอนอยู่ในที่สว่าง มองหนึ่งสิ่งหรือมองสิ่งหนึ่ง บางทีเราเข้าใจว่าหยากไย่บังอยู่หน้าตาเรา ลองใช้มือจับที่ฝั่งพบ

ความสำคัญอยู่ที่ว่า ถ้ามีแต่เงาลอยไปมาหรือไม่ต้องรักษาอะไร เหมือนกระจกอนที่ เกิดในแก้วน้ำที่ ตั้งไว้หลายสิบปี แต่ถ้าเส้นใยเหล่านี้ลอยมาแนวกลางตาก็บังแสงเข้าตา ถ้าลอยไปอยู่ริมนๆ ก็บังตา แรกๆ อาจรู้สึกรำคาญน้อย แต่นานๆ ไปอาจจะชินมากขึ้น แต่ปัญหาสำคัญว่าในบางคนซึ่งส่วนน้อยไม่ใช้ทุกคน จะเกิดมีจอประสาทตาผิดปกติตามมาได้ และอาจมีจอ

รูปน้ำวุ้นลูกตาเสื่อม

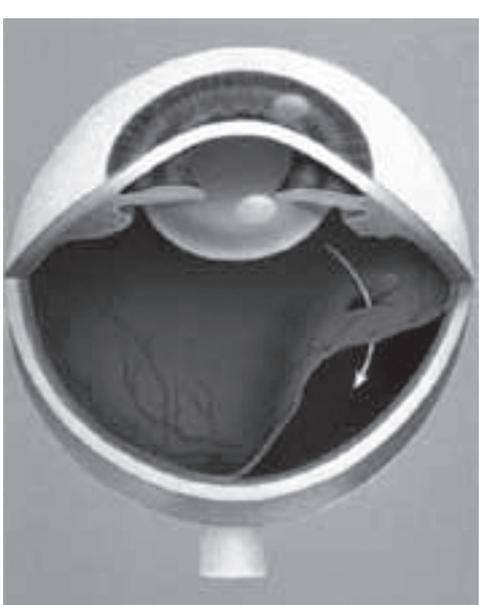

รูปจอประสาทตาฉีกขาด และลอก

ประสาทตาลอกทำให้ตาบอดตามมา ซึ่งต้องรักษาโดยการผ่าตัดตา ซึ่งแม้รักษาแล้ว ตาก็มักจะไม่เห็นชัดเท่าเดิม

ถ้าโปร่งทำให้ตาบอดได้ อาการอะไรแสดงว่าอันตรายแล้ว

ทำไม่จึงมีจอประสาทตาลอกได้ก็เป็นองจากน้ำวุ้นลูกตากับจอประสาทตาซึ่งเดิมเคยอยู่ติดกัน บางส่วนก็อยู่ติดกันหลวมๆ บางส่วนก็อยู่ติดกันแน่นจอประสาทตา ซึ่งจะเกิดการระลอกจอประสาทตา ตระกอนในวุ้นลูกตาอาจไปถึงกระจกจอประสาทตา (Macula) เกิดขึ้นในตาของเราเอง ซึ่งมักสังเกตพบตอนดำ หรือตอนหลับตา เป็นสัญญาณอันตรายมากขึ้น ถ้าจอประสาทตาดึงรั้งแรงจนฉีกขาด อาจทำให้มีเลือดออกลอยในน้ำวุ้นลูกตา ก็ทำให้เรามองไม่ชัดมากขึ้น นอกจากนี้ เมื่อมีรูฉีกขาดของจอประสาทตา จะทำให้มีน้ำวุ้นลูกตาไหลผ่านรูฉีกขาดนี้ เราจะให้จอประสาทตาลอกออกจากผนังลูกตา เรียกว่ามี

รูปน้ำวุ้นตาหลุด ทำให้จอประสาทตาลอก

จอประสาทตาลอก ทำให้ตามัวมาก ต้องรักษาโดยการผ่าตัด ซึ่งแม้รักษาแล้ว การมองเห็นมักจะดีเหมือนเดิม ดังนั้นจะเห็นว่าถ้าเราบอดกันไปเกิดจอประสาทตาลอกได้ก็ดีที่สุด

ถ้ามีอาการเห็นหยากใยลอยหรือเห็นฟ้าแลบ ต้องทำอย่างไร

เนื่องจากเราไม่สามารถรู้ได้ว่า ใครที่มีอาการเห็นหยากใยในตาหรือแสงฟ้าแลบในตาจะมีปัญหาจอประสาทตาฉีกขาดตามมา จักษุแพทย์จึงใช้วิธีนัดมาตรวจจอประสาทตาทดลองหลายครั้งเป็นระยะๆ

ในผู้ที่มีการเสื่อมและแยกตัวของน้ำวุ้นลูกตา ร่วมกับมีอาการเห็นคล้ายหยากใยหรือฟ้าแลบในตา จะมีการตรวจตาฉีกขาดร่วมด้วยประมาณ 15% ซึ่งต้องได้รับการรักษาโดยการยิงเลเซอร์ เหมือนการใช้กาวยึดรูรั่วของวอลเลย์บอล ไม่ให้วอลเลย์บอลหลุดออกมาทั้งแผ่น ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยมี

อาการตามัวเหมือนมีฝ้าบังตาบางบริเวณ หรือบังภาพทั้งหมดของตา

โดยทั่วไปจากุณแพทย์จะตรวจจอประสาทตาผู้ที่มีอาการในครั้งแรกที่มาหา โดยหยอดยาขยายม่านตาซึ่งจะทำให้ตาข้างที่ขยายม่านตาเองไม่ชัดชั่วคราวประมาณ 4-6 ชั่วโมง ดังนั้นถ้าไปหาแพทย์ควรพาใครไปด้วยเพื่อช่วยเหลือเราตอนกลับบ้าน ถ้าตรวจแล้วปกติ ไม่พบจอประสาทตาผิดปกติจากุณแพทย์จะนัดตรวจอีกครั้งใน 4-6 สัปดาห์ต่อไป ถ้าตรวจแล้วปกติอีกทีจะนัดอีกเป็นระยะๆ แต่ถ้าพบจอประสาทตาผิดปกติก็จะรักษาโดยการยิงเลเซอร์หรือจี้ความเย็น ทั้งนี้การนัดอาจไม่เหมือนกันทีเดียวแล้วแต่จากุณแพทย์แต่ละท่าน โดยทั่วไปจากุณแพทย์จะอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจโรค เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้ถ้าอะไร ไม่ต้องรักษาอะไร เพราะฉะนั้นที่ไม่สามารถออกจากตา อาจารณจะอยู่ไปตลอดได้แต่ไม่อันตราย และมักจะลดลงได้ อาจเพราะความเคยชิน แต่จะมีคนส่วนน้อยที่อาจมีปัญหาจอประสาทตาลอกตามมาก โดยทั่วไปสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ แต่ให้มาตรวจและขยายม่านตาตามแพทย์นัด หรือถ้ามีอาการเห็นหยากใยหรือแสงฟ้าแลบในตารวมมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นหรือตามัวลง ให้รีบมาตรวจก่อนนัด เพราะอาจจะมีปัญหาแทรกซ้อนเกิดขึ้นแล้ว

